

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK – Contich

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat deze uitgave reeds aan Nr 325 is en veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare — 301. De Kleine Tooneel-
speelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in
Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. —
306. De Wonderbare Redding. — 307. Naar Congo. — 308.
De Vrienden der Slaven. — 309. Fiere Margriet van Leuven.
310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. —
312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Tee-
kens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan.
— 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter
van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De
Wolfsjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het
Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323.
Kaiser Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen.
— 325. Kerstmis in de Sneeuw.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert. — Baasrode.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK.

Nr 328.

A. HANS.

De Zwarte Bende

DE ZWARTE BENDE.

I.

Koenraad reed langs het kanaal naar Gent. 't Was een eenzame weg, want toen zeven honderd jaar geleden, strekten zich in Oost-Vlaanderen nog groote « woestinen » uit, zooals men de heidevelden noemde, afgewisseld door moerasen en sombere bosschen.

Koenraad was landbouwer, en had een groote hoeve, waar meiden en knechten dienden.

Maar 't was een slecht jaar geweest met mislukte oogsten. Koenraad kon wel tegen zulk een verlies; hij was welgesteld. Veel kleinere boeren echter stonden er nu ellendig voor.

Koenraad zag de torens van Gent. Hij maande zijn paard tot spoed aan. De dagen werden reeds kort. 't Was al in den namiddag, en Koenraad moest straks nog terug.

Gent zag er toen maar armoedig uit. Er stonden wel groote huizen, maar toch meer kleine van hout of leem, en met stroo gedekt. De stra-

ten waren nauw en bochtig, ongeplaveid, zoodat ze door de vele regens van den zomer wel slijkpoelen geleken.

Koenraad stalde zijn paard in een afspanning en begaf zich toen naar een der groote, steenen huizen. Hij klopte aan. Een dienstmeid deed open.

— Is jufvrouw Magda thuis? vroeg Koenraad.

— Ja, antwoordde het meisje.

— Zeg haar eens, dat ik haar wil spreken.

— Ik zal de boodschap doen, zei de meid, op zonderlingen toon.

Zij kende Koenraad wel.

Na eenige oogenblikken, keerde ze terug.

— Wilt gij hier even wachten, sprak ze, en ze opende de deur van een kleine voorkamer.

't Duurde eenigen tijd, alvorens de meesteres van het huis kwam. Zij was zoowat dertig jaar en had een stuursch gezicht. Zij keek Koenraad niet vriendelijk aan.

— Goeden dag, Magda, zei Koenraad.

— Ik heet jonkvrouw Van Watermaal, klonk het stroef.

— Voor mij zijt gij de zuster van mijn lieve vrouw Truida.

— En gij weet dat Truida tegen mijn zin met u getrouwd is.

— Ja, dat is zoo. Maar God weet, dat wij nooit iets nagelaten hebben, om u met ons te verzoenen...

— Wat komt gij hier doen? vroeg Magda van Watermaal nijdig.

— Truida is ziek... Zij vraagt haar nu toch eens een bezoek te brengen.

— Neen!

— Gij weigert haar die troost... Ik verberg het u niet dat Truida ernstig ziek is...

— O, dat kan zijn... Maar zij is voor mij een vreemde...

— 't Is vreeselijk wat gij zegt, hernam Koenraad. Gij hebt dezelfde ouders gehad...

— Ouders van den adel. En Truida is met een boer getrouwd.

— Ik ben van een goede, eerbare familie... Truida is gelukkig met mij...

— Zij is een boerin geworden, hoorde Magda van Watermaal.

— Als gij mij beledigt, zou ik kunnen heen gaan... Magda. Maar ik ben hier voor mijn vrouw. Zij lijdt er onder, dat er scheiding is tusschen haar en u.

— 't Is een slecht jaar geweest, hé? De oogst is mislukt... Gij hebt zeker geld nodig en komt nu zoete broodjes bakken.

Koenraad sloeg met de vuist op tafel.

— Dat is gemeen! riep hij uit.

— Als gij uw ruwheid toont, ga dan heen of ik laat een schoutsknecht halen.

— Ge antwoordt zoo op de bede van uw zuster! Wij hebben uw geld niet nodig. Ja, het jaar is slecht geweest, maar God zij dank, wij kunnen den Winter rustig afwachten...

— Ik kom niet, en 't is onnoodig verder te spreken, zei Magda.

— Ik moet dus aan mijn zieke vrouw zeggen, dat haar zuster hardvochtig en liefdeloos blijft.

— Zeg aan Truida, dat ik haar genoeg haar plicht voorgehouden heb. Wat gaf ze om mij, toen zij u volgde? Heeft zij mij niet alleen laten zitten? Och, 't is niet nodig daarover nog te praten.

— En gij vraagt niet, wat mijn vrouw scheelt! Gij zoudt ze laten sterven, zonder ze te bezoeken. Ik hoop, dat God haar geneest, maar ik zeg u, dat ze ernstig ziek is.

— Ik kom niet...

— Gij zijt wreed, jonkvrouw van Watermaal, wreed en hoogmoedig!

— En ik gebied u, mijn huis te verlaten, sprak ze nijdig.

— Ja, ik zal gaan... Goeden dag!

Koenraad verliet de woning.

— Harde vrouw, mompelde hij

Drie jaar geleden leerde Koenraad Truida van Watermaal kennen, toen ze buiten Gent bij een nu gestorven vriendin verbleef. Het was op een jachtpartij, waaraan Koenraad deel nam. Een groot everzwijn bedreigde de jonkvrouw. Koenraad redde haar 't leven. Hij werd op 't kasteel genood en sprak veel met Truida. Zij kregen elkaar lief.

Neen, Koenraad was geen edelman, maar een rijke landbouwer, en hij behoorde tot een voorname familie. Truida was een weeze. Zij had een goed karakter, eenvoudig en nederig. Zij wilde wel met Koenraad trouwen. Haar zuster, Magda, was woedend. Zij beschouwde Koenraad als een boer.

— Als gij met hem trouwt, wil ik u niet meer kennen, had ze gezegd.

Truida had daar verdriet over. Maar ze trouwde toch. En Magda hield woord. Haar zuster mocht niet meer in haar huis komen. Magda was veel rijker dan Truida, want ze had veel geld en land geërfd van een tante. Maar Truida was tevreden op de hoeve.

Zij deed nog menige poging om Magda vriendelijker te stemmen, doch dit lukte niet.

Koenraad had het nu weer ondervonden, dat Magda hardvochtig bleef.

Hij deed nog haastig een paar boodschappen

en reed toen weer heen. De avond viel reeds, toen hij zijn hoeve naderde.

Tegen een boom zag hij een gedaante. Naderbij gekomen, bemerkte hij een man, die daar ineengedoken zat.

— Heidaar, wat scheelt er? Het is koud en 't zal gauw nacht zijn! riep Koenraad.

De jonge man hief het hoofd op.

— Ik ben ziek en niemand wil mij helpen, zei hij met matte stem.

— Waar woont gij dan?

— Te Brugge...

— Dat is ver van hier...

— O, ik zal sterven, eer ik er ben... En ieder weigert mij hulp...

— Er is veel armoede... Maar niet ieder weigert u hulp, vriend. Sta op .. mijn huis is dichtbij.

— Mag ik daar rusten? vroeg de vreemdeling.

— Ja zeker...

De jonge man stond op, maar hij wankelde op zijn beenen.

— Vriend, gij zijt zeer zwak, hernam Koenraad. Gij komt zeker van ver...

— Van den Rijn...

— Ik zal u op mijn paard helpen.

Koenraad deed dit en ging zelf te voet mee.
Hij had een goed hart.

— Zoo, zoo, ge komt van den Rijn? vroeg Koenraad. En ge zijt van Brugge...

— Ik heb aan den Rijn koopmanschap gedaan, maar ik ben ongelukkig geweest... en keer doodarm terug...

— En hebt gij uw ouders te Brugge?

— Mijn vader nog...

— Wel, dan moet gij maar bij ons blijven, tot gij weer beter zijt.

— Gij zijt goed voor mij en ik dank u...

— Dat is niet noodig... Maar wij zullen wat zwijgen... Ook aan uw spreken, merk ik, dat gij afgemat zijt.

Na een kwartier bereikten zij de groote hoeve. Een knecht kwam dadelijk toegelopen om het paard over te nemen.

— Huibert, ik heb een passagier mee, zei de baas. Een zieke, dien ik langs den weg vond... Help mij eens!

De vreemdeling werd van het paard genomen...

— Breng hem in de blauwe kamer, hernam Koenraad. Zorg voor hem. Geef hem eten en drinken en een goed bed...

— Ja, baas, beloofde Huibert.

Koenraad was haastig om naar zijn vrouw te gaan.

Truida lag in de opkamer in een bedstede. Ze richtte zich op en vroeg:

— Is Magda niet meegekomen?

— Neen, lieve...

— Wilde zij niet?

— Neen... Zij wilde niet... Och, stoor er u niet aan! Wij hebben nu gedaan wat wij konden...

— En Magda weet dat ik ziek ben?

— Ja, natuurlijk... Maar het deert haar niet. Hoe gevoelt ge u nu, Truida?

— O, de koorts is minder...

— Daar ben ik blijde om...

— Maar dat Magda zoo hard blijft...

— Ik heb ze alles kalm gezegd...

— En ze beleedigde u?

— O, dat geeft mij niets... Zij maakt zich zelve ongelukkig. Zij zit daar eenzaam met al haar geld, in haar groot huis... Dus ge voelt u beter?

— Wel wat...

— Dan moet gij rustig blijven liggen, en niet over uw zuster tobben...

Koenraad zag toch dat zijn vrouw tranen afveegde.

— En moeder, die ons altijd liefde leerde! snikte ze.

— Gij doet wat uw moeder u voor hield, Truida. Wees nu maar stil. dan zult gij spoedig herstellen...

— Breng Elsje nog eens bij mij...

— Even dan... niet lang, want gij moogt u niet vermoeien.

Koenraad ging naar het ruime woonvertrek, waar het tweejarige kindje bij een meid speelde.

De kleine was blij haar vader te zien en dribbelde naar hem toe. Koenraad nam zijn meisje op en kustte het. Hij bracht het bij de moeder, die Elsje vol liefde zoende.

— En dat Magda ons kindje ook niet zien wil! kloeg Truida.

— 't Zal later misschien wel veranderen.

De kleine babbelde tot moeder. Maar Koenraad bracht het dan weer naar de woonkamer terug. Hij zat dan een tijd naast de bedstede en vertelde van den uitgeputten reiziger, dien hij meegebracht had.

— O, dat er goed voor hem gezorgd worde! En laat aalmoezen brengen bij de armen, zei Truida.

Koenraad moest dan naar buiten, om toezicht te houden op 't avondwerk.

Huibert, de knecht, kwam bij hem en zei:

— Baas, gij hebt een gevaarlijken kerel in huis gehaald.

— Waarom denkt gij dat?

— Toen ik in 't voorjaar te Gent woonde, in de « Gouden Kroon », kwam hij daar dikwijls. En hij was een lustige broeder, veel te lustig zoodat de waard hem soms aan de deur zette. Hij dronk en speelde... ik denk, dat hij een jonker is die al zijn geld vertoereloerd heeft.

— Maar zijt gij niet mis, Huibert?

— Neen, neen, baas... Hij is wel veel vermagerd — vel over de beenen nu — maar ik herken zijn gezicht.

— Gij kunt gelijk hebben, maar nu is hij ziek.

— Ja... hij viel als een schotelvod op 't bed neer en hij rilde van de koorts. Ik heb hem warm toegedekt. Maar zijn het geen streken?

— Wat bedoelt gij?

— Een list, zich zoo ziek te houden, om vannacht op te staan en te stelen.

— Wel neen, gij zijt te wantrouwend. Die jongen wankelde op zijn beenen. 't Kan zijn, dat hij een los leven achter zich heeft, maar nu is hij een sukkelaar.

— Zoo'n kerel verdient geen medelijden. Zijn geld door deuren en vensters gooien... terwijl er zoo veel menschen armoede hebben.

— Stil, Huibert! Wij helpen wie we kunnen,

maar dat mag me niet beletten ook dien dompe-
laar op te nemen. Zorg voor hem en zeg hem niets
van zijn verblijf te Gent. Als hij beter is, zal ik
wel eens met hem praten.

— Nu, dan zal het wel blijken dat ik gelijk
heb en die jonker de lustige Lieven is, zooals ze
hem toen te Gent noemden.

— Maar hij is een Bruggeling, zegt hij.

— Juist, baas! Lustige Lieven kwam van
Brugge, maar speelde te Gent zijn partien...

— Nu, 't kan zijn... In elk geval wil ik, dat
hij hier goed behandeld wordt.

Koenraad bezocht schuur en stallen. Hij was
een goede meester, maar eischte, dat ieder zijn
plicht deed.

Dan avondmaalde hij in de woonkamer en zat
nog een tijd bij Truida, die thans rustig sliep.

Alvorens naar bed te gaan, wilde Koenraad
nog eens naar den gast kijken en hij begaf zich
naar de blauwe kamer, die naast het verblijf der
knechten gebouwd was. In die blauwe kamer
herbergde men reizende passanten, die nachtver-
blijf vroegen.

Koenraad was verbaasd lawaai te hooren in
de blauwe kamer.

— Wat is dat nu? mompelde hij ontevreden.
Hij luisterde aan de deur.

— Ja, ja, jonker Lieven, ik herken u wel...

Nu zit gij niet meer aan de wijnkroes, hé... En
ge laat de dobbelsteenen niet meer rammelen.
Waar zijn de goudvinkjes gebleven?

— Een jonker, die vagebond is geworden.
Als hij beter is, kan hij met ons mest voeren!
spotte een ander.

— Ja, dan noemen we hem den varkens-
graaf, hernam Huibert.

Verontwaardigd trad Koenraad binnen. De
knechten schrokken.

— Wordt op die manier gastvrijheid in mijn
huis betoond? vroeg hij.

De zieke keek angstig naar de mannen.

— Och, 't is een grapje, sprak Huibert.

— Zulke grappen duld ik niet. Het is laf een
kranke te bespotten. Gaat heen! beval de boer.

De knechten verlieten de kamer.

— Vriend, lig maar rustig, zei Koenraad tot
den jonkman. Zij zullen u niet meer plagen; het
spijt mij, dat het gebeurd is. Hebt ge geen hon-
ger of dorst?

— Dorst! zei de zieke.

Koenraad bracht hem een beker wijn. En hij
zat bij zijn gast, tot deze insliep.

De boer ging in de keuken en bestrafte de twee
knechten.

Er was nog een derde, een oudere.

— Frans, zei Koenraad tot hem, ik draag u op

voor dien zieke te zorgen. Hij mag niet meer geplaagd worden.

— Neen, dat zijn domme streken, sprak Frans. Och, Huibert en Klaas hebben een hekel aan jonkers. Er zijn toch goede jonkers. En als deze misgelopen is, dan zal hij nu wel wijzer geworden zijn. Wees gerust, baas, de arme doolaar zal rustig slapen.

Toen de baas weg was, zei Huibert, dat er hier wel veel spel gemaakt werd van zoo'n verboemen landlooper.

— Zorg gij maar, dat gij geen landlooper wordt, wedervoer Frans.

— Gij moet uw mond houden! schreeuwde Huibert.

— Zwijg zelf. Denk aan de vrouw die ziek is, vermaande Frans. Gij hebt altijd te veel praats...

— Moet ik u mijn vuist in uw tronie slaan! dreigde Huibert driftig.

— Probeer dat niet.

Koenraad hoorde het lawaai en keerde terug.

— Wat is dat nu? vroeg hij.

Hij rukte Huibert terug, die met opgeheven hand vóór Frans stond.

— Och, baas, Huibert stuift wat op! zei de oudste knecht.

— En gij vergeet dat er twee zieken in huis zijn.

— Die landlooper wordt beter behandeld dan wij! kreet Huibert.

— Zoo, denkt gij dat? Als het u hier niet bevalt, kunt gij heen gaan, hernam Koenraad kalm.

— O, 't is goed! Werk genoeg!

Huibert begon te vloeken. Maar dat duldde de boer niet. Hij greep den onbeschoften kerel vast en zette hem buiten.

— Vannacht slaapt gij in de schuur! beval hij.

Huibert verdween. Den volgenden morgen vroeg hij om zijn loon.

— Werk genoeg! zei hij.

— Gij moet weten wat gij doet, sprak Koenraad.

De kerel vertrok.

II.

Dien morgen voelde Truida zich nog beter, dan den vorigen avond, maar ze moest toch te bed blijven.

Koenraad ging dan eens naar zijn gast zien. Deze had heerlijk gerust.

— Goed geslapen? vroeg Koenraad.

— Ja... Ik zal vandaag verder kunnen reizen.

— O, neen...

— Jawel...

— Gij wilt weg, hé!

— Gij zijt te goed voor mij...

— Ik begrijp het wel... Gij wilt weg omdat de knechten u bespot hebben

— O, heer, ik ben zoo beschaamd... Een van die mannen kende me... en 't is waar... ik heb veel geld roekeloos verteerd.

— Daarover praten wij nu niet. Gij zijt mijn gast en gij blijft tot gij uw reis kunt voort zetten. Ik zie wel, dat gij nog koorts hebt. Straks komt een meester op de hoeve en hij zal ook eens naar u zien.

— Maar ik heb geen geld...

— Dat is niet noodig... Gij zijt nu onder mijn hoede. Gij moet nu wat eten en drinken.

Koenraad haalde brood en melk, maar Lieven kon niet veel gebruiken.

— Ziet gij wel dat gij nog niet beter zijt, sprak de boer. Gij blijft rustig liggen en niemand zal u nog last aan doen.

— Maar ik verdien die spotternij... Ik heb los en liederlijk geleefd...

— Nu spreken we daar niet over.

— En mijn vader veel verdriet aangedaan! vervolgde de jonge man toch.

— Dan zal dit alles u een les zijn. Maar vriend, ik veracht u niet. Ik heb u hier binnen

gebracht, om u te helpen en ge verlaat mijn huis niet, alvorens ge geheel genezen zijt.

Een uur later kwam de meester — een dokter — die de vrouwe bezocht. De boer leidde hem toen ook bij Lieven. En na 't onderzoek, zei de meester:

— Hum, hum... zwak... uitgeput... Ja, ja... zwak, uitgeput...

— Hij moet rusten, nietwaar? vroeg Koenraad.

— Ja, ja, rusten... Zwak... uitgeput... rusten... veel rusten...

— En wat mag hij gebruiken?

— Niet veel... neen, niet veel... Vandaag niet veel... morgen meer... Zwak... uitgeput... Ja, maar niet veel eten om te beginnen... Wijn drinken...

Op zijn eigenaardigen toon gaf de meester eenige voorschriften.

En Lieven bleef wel veertien dagen op de hoeve. Vrouw Truida was eer op de been dan hij, al moest zij ook nog zeer voorzichtig zijn.

Lieven werd goed verpleegd. Hij zat overdag in de woonkamer in een zetel. En Koenraad en Truida merkten wel, dat hij van een goede familie was. Ze zagen het aan zijn manieren en hoorden het aan zijn taal.

Lieven zei, dat hij zijn vader verlaten had, om

op avontuur te gaan. Maar veel vertelde hij niet van zijn huis. Hij scheen daarover minder spraakzaam nu dan vroeger.

Koenraad vermaande hem te werken en vroom te leven. Op een morgen vertrok Lieven. Koenraad gaf hem een reispenning mee.

— Mijn vader zal u alles terug betalen, zei Lieven.

— Neen, dat wil ik beslist niet, verzekerde Koenraad.

III.

De dagen gingen voorbij. Truida moest zich nog in acht nemen, maar werd toch elken dag sterker. En eindelijk kon ze weer eens naar Gent. Ze reed zoo goed te paard als haar man. Ze klopte aan de deur van haar zuster's huis. De meid deed open. Maar Magda liet zeggen, dat ze Truida niet wilde zien. Weer was een poging tot verzoening mislukt.

En weer verliepen de dagen. 't Begon vroeg te Winteren. En 't was bitter guur weer. Er heerschte veel armoede. En de oogst was mislukt! Men had graan uit andere landen doen komen, doch dit kostte duur.

Koenraad had ook een goeden inslag gedaan. bij hetgeen hij nog bezat. Hij hielp veel men-

schen. Er werd brood gebracht naar alle hutten in de omgeving. En voor veel geld kocht Koenraad dan weer graan.

Het vroom, het sneeuwde soms en in Vlaanderen stierven menschen van honger.

In het bosch van Evergem, zat op een avond een groep mannen rond een reusachtig vuur. Ze hadden bij boeren levensmiddelen geroofd, maar ze vonden te weinig om zich flink te voeden. 't Waren hongerlijders uit de streek, en de ellende had ze ruw gemaakt. Men noemde hen de « Zwarte Bende ».

Een jonge man kwam bij hen.

— Nog een opeter, zei de overste der Zwarte Bende. Bij ons is geen plaats voor u. Wij zijn al met te velen voor den buit.

— Ik heb u van middag op uw tocht gezien, sprak de vreemdeling. Maar ik weet een volle schuur.

— Waar? klonk het dadelijk uit alle monden.

— Gaat maar mee... 't Is een hoeve, waar ik vroeger gediend heb. De boer is een korenbijter.

De Zwarte Bende sprong op. Huibert grijsde. Want hij was het, die deze wanhopige lieden naar de boerderij van Koenraad zou brengen. Hij handelde uit wraak.

Snel stapten de mannen voort. 't Was nacht,

toen ze de boerderij van Koenraad en Truida bereikten. Maar daar was een wacht. Koenraad wist wel, dat hij voor dieven moest oppassen.

Frans wekte vlug zijn baas en zei, dat de Zwarte Bende daar was.

Koenraad kwam buiten. En ondanks de duisternis, bemerkte hij de mannen.

— Menschen, wat wilt gij? vroeg hij.

— Uw graan, gierige korenbijter! riep de hoofdman der Zwarte Bende.

— Mannen, ik ben geen korenbijter. Ik deel mee aan de armen. En ge kunt allen een maatje graan krijgen.

— Gij geeft niets weg! riep iemand.

Koenraad herkende de stem.

— Huibert, gij zijt daar! hernam hij. Gij weet dat ik geen graan verberg. Vandaag heb ik nog uw moeder geholpen.

— Leugens, leugens! raasde Huibert.

— Mannen, luistert niet naar dien lasteraar, hernam Koenraad.

Maar de bende drong op. Koenraad, Frans en nog een knecht wilden het hek sluiten, doch ze werden overmeesterd. Koenraad liep nog wonden op. Hij zond Frans weg om de menschen in 't ronde ter hulp te roepen. De bende stormde naar de schuur.

— Wij moeten licht hebben! schreeuwde er een.

Hij drong met anderen in huis, rakelde het vuur in den haard op en stak een takkebos aan. Hij liep er mee naar de schuur.

Truida zat bevend in de slaapkamer bij haar kind.

Nu was er licht. De mannen zochten zakken en wild vlogen ze op het graan aan.

— O, die korenbijter! huilden de mannen. Zooveel graan en wij vergaan van honger.

Niemand lette nog op den brandenden tak. Ieder wilde zooveel mogelijk rooven. Huibert deed ook mee. Koenraad was in huis moeten vluchten.

— Brand! klonk het.

De vlam van den tak had zich aan stroo meegedeeld en het vuur verspreidde zich snel in de schuur.

Men sleurde de zakken graan naar buiten, en moest zich haasten.

Niemand keek naar den brand om. Men wilde den buit in veiligheid brengen.

Lieden uit 't ronde kwamen toegelopen. De schuur was reeds een vuurpoel.

— Menschen, helpt! riep Koenraad, die zich met moeite op de been hield, want men had hem geslagen en gestampt.

De vijver was dicht gevoren. Men kreeg moeilijk water. En wat hielp het dan nog. Men kon zelfs het vee niet meer bereiken, dat in de vlammen omkwam. Het was een vreeselijk tooneel. En nog erger werd het. Het vuur sloeg naar de woning over. De boerin en haar kind en de meiden moesten vluchten.

De roovers der Zwarte Bende waren verdwenen. Veel graan brandde op. En in dien nacht werd Koenraad arm. Land bezat hij nog, maar de gansche hoeve was een puinhoop. De boer en de boerin moesten naar een hut van een buurman. En Koenraad lag er ernstig ziek.

De wraak van Huibert was vreeselijk geweest.

IV.

Lotje, de meid van Magda van Watermaal, kwam verschrikt thuis.

— O, jonkvrouw, zij waren bezig een man op te hangen, zei ze. Iemand die buiten de stad geroofd heeft. Hij is van de Zwarte Bende. Ik hoorde zelfs zeggen, dat hij met anderen de hoeve van mijnheer Koenraad in brand heeft gestoken.

— Vertel eens alles wat gij weet, drong Magda aan.

En Lotje had op straat goed geluisterd. Ze

wist, dat Koenraad en Truida veel aalmoezen uitgedeeld hadden, maar toch voor korenbijters uitgescholden werden. En een bende had de hoeve overvallen.

Magda zei niets anders dan:

— Lotje, zorg dat gij nooit spreekt over het meel dat bij ons op zolder ligt.

— O, neen, jonkvrouw.

Maar Magda zei geen enkel woord van medelijden met haar familie. Zij bleef even hardvochtig.

De dienaren van den graaf maakten jacht op de Zwarte Bende, die het land onveilig maakte. Zoo hadden ze ook Huibert gevat en hem aan de galg gehangen.

Eenige dagen gingen voorbij. Magda bekommerde zich niet om haar zuster.

't Was avond. Een vrouw klopte op de deur van Magda's huis. Ze was moe en de honger folterde haar. 't Was Truida. Lotje deed een luikje in de deur open en vroeg wie er was.

— O, Lotje, ik ben het! kreunde Truida. Laat mij binnen.

De meid liet Truida in huis en riep haar meesters. Magda kwam in de gang.

— Wat komt gij doen? vroeg ze norsch.

— O, Magda, weet gij wat er bij ons gebeurd is? De Zwarte Bende heeft brand gesticht. Onze

hoeve is weg, ons vee omgekomen. Wij hebben geen huis meer. Wij wonen bij arme lieden in een hut. Koenraad werd door de mannen gewond en ligt ziek. We hebben geen eten meer...

— Waarom moest gij de aandacht trekken op u door zoo veel weg te geven!

— Er was zooveel gebrek!

— En de menschen moesten goed van u spreken, hé! hoonde Magda.

— O, daaraan hebben wij nooit gedacht, Magda. Er werd honger geleden... En nu is de nood bij ons. O, heb medelijden!

— Ik kan u niet helpen!

— O, ik smeeek u om brood voor mijn kind dan! Magda, denk aan vader en moeder... Wij zijn zusters!

— Dat vergat ge toen ge mij alleen liet, sprak Magda hard.

— O, neen, neen... Hoe dikwijls vroeg ik, dat wij weer verzoend zouden zijn? Magda, help mij! Mijn man is ziek en mijn kind wordt zoo zwak!

Truida was op de knieën gezonken en stak smeekend de handen uit.

— Ik heb zelf geen brood, zei Magda.

— Jawel, jawel, ik ruik dat ge pas gebakken hebt.

Magda werd bang dat men dit ook op straat

zou merken. Dan konden hongerige lieden uit de stad haar huis ook bestormen.

— Gij zijt mis! Ik heb in langen tijd niet meer gebakken. Er is hier geen meel in huis. Lotje moet moeite doen om voor ons eten te koopen.

— Ik ruik versch brood, Magda! kreet Truida.

— Zwijg toch! drong Magda aan, bang, dat het op straat zou gehoord worden, al was de zware deur gesloten. Ik heb geen brood of meel, vervolgde ze. Als ik brood en meel heb, mag het in steen veranderen. Ga heen en vertel daarbuiten die dwaasheid niet van versch brood. Ge zoudt booze lieden ook tegen mij opjagen.

Magda opende onbarmhartig de deur.

— Magda, God vergeve het u, stamelde Truida, die nu op stond en heen ging.

Magda sloot de deur en angstig luisterde ze. Zou niemand het gehoord hebben van het versch brood. Ja, vier heerlijke brooden, pas uit den oven gehaald, lagen in de keuken te geuren.

't Bleef stil op straat. Magda ging naar achter. Zij zou nu brood snijden. Maar hoe schrok ze! 't Brood dat ze opnam, was in steen veranderd. En ook de andere bleken steen.

Magda had het immers gezegd: « Als ik brood en meel heb, mag alles in steen veranderen! »

Dat was nu gebeurd.

— 25 —

— Lotje, haal meel! beval de meesters.

Maar de meid kwam verschrikt van boven terug.

— Jonkvrouw, het meel is hard als kleine steentjes, sprak ze.

Lotje had ook de vreeselijke vervloeking gehoord. Zij durfde in dit huis niet meer te blijven en vluchtte heen...

Magda had honger. Zij wist waar ze voor veel geld meel kon koopen. Zij ging er om. Maar toen ze 't meel in huis bracht, veranderde het ook in steen.

Weenend zonk Magda nu op de knieën en ze smeekte God om genade. Het was geen opricht berouw, maar alleen vrees voor honger.

Zou ze nu ellende lijden met al haar geld? Vleesch was er niet meer in de stad. Magda haalde boonen, doch ook deze werden steen, toen ze in 't noodlottig huis gebracht werden. Als waanzinnig liep Magda weg. Zij was bang alleen in huis...

V.

De moederliefde alleen gaf de arme Truida de kracht om den langen weg naar huis af te leggen. Zij zou dan sterven met man en kind. Koenraad had nog wel land, maar niemand wilde dit

nu koopen. Ieder hield zijn geld bijeen om voedsel te halen, en velen deden het, om te woekeren met graan.

Aan het kanaal naderde een ruiter.

— Zijt gij dat, vrouwe Truida? vroeg hij.

— Ja! antwoordde de ongelukkige.

— Ik rijd u tegemoet om u naar huis te brengen, hernam de vreemdeling.

— Wie zijt gij dan?

— Lieven van Heidonk.

— Ik ken u niet...

— Lieven, die als een landlooper bij u op de hoeve werd gebracht en er in zijn ziekte, zoo veel liefde ondervond.

— O, van Brugge?

— Ja... Maar kom, ik zal u op mijn paard helpen... Zoo deed uw brave man ook met mij. En ik dank God, dat ik u nu ook een dienst kan bewijzen. Ik ben bij heer Koenraad geweest. En ik weet alles.

Lieven hielp Truida op het paard. O, dat was voor de arme vrouw een groote verlichting in haar vermoeidheid.

— Ja, wij zijn ongelukkig geworden, zei Truida.

— Ik hoorde van een koopman te Brugge wat er gebeurd was met uw hoeve. 't Is schandelijk. Maar veel menschen zijn redeloos door al die

ellende. O, wat ben ik blij, dat ik u helpen kan.

— Ik ben naar Gent geweest om voedsel... maar ik kreeg er geen.

— Er is al eten bij u thuis, zei Lieven.

— O, is dat waar?

— Ja, en er zal geen gebrek meer zijn. Vrouw Truida, toen ik bij u genezen was, wilde ik niet zeggen wie ik ben. Ik was te beschaamd over mijn gedrag. Ik ben de zoon van adellijke ouders. Vader was ridder van Heidonk, en ik heb hem veel verdriet gedaan. Moeder is al lang gestorven. Ik leefde er maar op los, en met een groote som goud, aan vader ontstolen, trok ik weg. Ik verterde dat geld te Gent en in Rijnland en werd doodarm. 'k Was ziek ook en 'k wilde naar huis, maar zonder de hulp van uw man, zou ik als een landlooper langs den weg bezweken zijn. Nooit zal ik vergeten, hoe ik in uw huis behandeld werd. Uw man verachtte me niet en ook gij hielpt mij. Te Brugge vond ik mijn vader ziek. God zij dank, ik kon hem nog om vergiffenis smeeken en verzekeren, dat ik geheel veranderd was. Vader is verleden week gestorven. Ik ben nu een rijk man en ik heb het vaste voornemen, veel hulp te bewijzen rondom mij.

— O, hoe gelukkig, dat gij tot ons gekomen zijt, sprak Truida.

— Ik had geen rust meer, toen ik van al uw ongelukken hoorde.

Zij kwamen aan de hut. En daar was nu overvloed van voedsel. Koenraad begreep al, dat Magda weer hard was geweest, maar man en vrouw spraken niet over haar.

Lieven liet den volgenden dag den heelmeeester voor Koenraad komen.

— Hum, hum, zei de zonderlinge man. Wonden niet erg... zwakte... rusten en eten... wonden niet erg... zullen genezen... maar rusten en eten...

Lieven liet uit Gent beter beddegoed komen. Er werd in de hut veel opgeknapt.

Maar de dankbare Bruggeling wilde nog meer doen. Hij zou Koenraads hoeve herbouwen, en ook voor een inspan en vee zorgen. Koenraad had veel weiden en land, en in betere tijden, kon hij 't geleende geld terug betalen. Maar tot aan 't voorjaar moest hij Lievens hulp aanvaarden.

— Ik doe jegens u, zooals gij jegens mij gedaan hebt, zei de Bruggeling.

— — — — —
't Was een gure dag, maar in de hut zat men warm.

Een bedelares klopte aan de deur. Men liet ze binnen.

— Magda! kreet Truida, haar zuster herken-
nend.

— Eindelijk vind ik u, zei Magda. Ik heb u
zoo lang gezocht. O, er is een vloek op mij. Help
mij...

— Gij hebt nood, Magda...

— Ik bedel om brood, want te Gent kan ik er
geen krijgen. 't Verandert altijd in steen... 't Is
om mijn hardvochtigheid en leugens.

En Magda vertelde wat er gebeurd was, toen
ze haar zuster zoo wreed verjaagd had.

— O, laat ons bidden, dat God dien vloek weg
neme van u, zuster, zei Truida.

Zij knielde neer en bad. En het gebed der recht-
vaardige werd verhoord. Bevend nam Magda
brood aan en in haar handen bleef dat brood...
De vloek was weggenomen.

Magda beleed haar hardheid. Zij nam Koen-
raad, Truida en hun kind mee naar haar groot
huis te Gent, maar zorgde ook voor de hutbe-
woners.

En toen 't voorjaar kwam hielp Magda met
Lieven van Heidonk om voor Koenraad een
grootte hoeve te bouwen, waar 't geluk terug
keerde en nu ook de vreugde woonde om de ver-
zoening.

De nood week uit Vlaanderen.

Lieven van Heidonk hield woord en besteedde

een deel van zijn inkomsten tot bijstand van
ouden, zieken en armen.

Er werden op de hoeve van Koenraad en
Truida meer kinderen geboren en allen hielden
veel van tante Magda, die dikwijls op de boer-
derij verbleef.

— — — — —
Het verhaal van de tot steen geworden broo-
den is zeer oud.

Te Steenokkerzéel bewaart men steenen broo-
den en evenzoo te Dokkum in Friesland.

E I N D E.

BERICHT

In den laatsten tijd verschenen vele nieuwe herdrukken. Vraag ze bij uwen boekhandelaar ofwel aan A. Hans-Van der Meulen te Contich.

